

Hietaniemi friskola
Skolbacken 20 A
957 95 HEDENÄSET

2005-03-31
1 (1)
Dnr 54-2004:0936

Genomförd inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan samt förskoleklass Hietaniemi friskola i Övertorneå

Skolverket har till uppgift att utöva tillsyn över och granska kvaliteten i utbildningen vid fristående grundskolor. Inspektionen avser att kontrollera att de krav som ställs för godkännande och rätt till bidrag alljämt uppfylls av skolan.

Skolverket har genomfört inspektion av utbildningen vid Hietaniemi friskola i Övertorneå.

Skolverket bedömer att Hietaniemi friskola alljämt uppfyller kraven för godkännande för den fristående grundskolan. Hietaniemi friskola har därmed fortsatt rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Skolverket har dock i den bilagda rapporten uppmärksammat huvudmannen på områden där skolan ytterligare behöver utveckla sin verksamhet.

På Skolverkets vägnar

Clas-Uno Frykholm
Enhetschef

Maria Lindvall
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsrådet Sten Svanholm deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Övertorneå kommun
Enligt fastställd sändlista

Inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan Hietaniemi friskola i Övertorneå

1 Inspektionens syfte och genomförande

Utbildningen vid fristående grundskolor står enligt 2b kap 8 § respektive 9 kap 11 § skollagen under tillsyn av Statens skolverk. Skolverket skall också enligt sin instruktion granska kvaliteten i skolväsendet. Med anledning av detta har Skolverket genomfört en inspektion av Hietaniemi friskola i Övertorneå.

Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet hösten 2000. Inspektionen har bestått av dokumentstudier samt ett besök vid skolan den 5-6 maj 2004 utfört av undervisningsråden Maria Lindvall och Inger Lindfors. Vid besöket fördes samtal med företrädare för skolans styrelse, rektorn, lärare, skolsköterskan, elever och föräldrar. Dessutom granskades lokaler, utrustning och läromedel och ett antal lektioner följdes.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Övertorneå kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet.

Inspektionen har inriktats på att kontrollera om skolans utbildning uppfyller kraven för godkännande och rätt till bidrag enligt 2b kap. 7 § skollagen samt 9 kap 2 § skollagen. Inspektionens uppgift är att klargöra om och hur väl en verksamhet fungerar i förhållande till bestämmelserna i skollagen och andra författningar. Den rättsliga regleringen framgår av bilaga 1.

Alla faktauppgifter i rapporten är, förutom då annat anges, hämtade ur den dokumentation som skolan har lämnat till Skolverket eller den information som lämnats av ledningen för skolan. Huvudmannen för Hietaniemi friskola har givits möjlighet att lämna synpunkter på fakta i rapporten.

2 Allmänna förutsättningar för verksamheten

2.1 Skola

Hietaniemi skola har godkännande och rätt till bidrag för grundskolans årskurser 1-9 (Dnr 1998:0948) samt förskoleklass (Dnr 2000:1011). Verksamheten startade läsåret 2000/2001.

Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94), samt de nationella kursplanerna. Skolan har miljö och hälsa som inriktning.

Skolan deltar fram till juni 2005 i försöket ”Utan timplan i grundskolan” enligt förordningen (SFS 1999:903) om försöksverksamhet med utbildning utan timplan i grundskolan

Hietaniemi friskola har sammanlagt 72 elever vid tiden för Skolverkets inspektion. Alla elever utom en kommer från Övertorneå kommun.

Eleverna är organiserade i åldersblandade klasser, så kallade "familjegrupper", i grupper om F-2, 3-5 samt 6-9. Skolans elever fördelades i årskurser enligt följande:

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Elevantal	4	11	9	6	10	8	5	4	12	3

2.2 Huvudmannens rättskapacitet

Huvudman för skolan är Hietaniemi friskola, ideell förening med organisationsnummer 897601-0887. Den är partipolitiskt och religiöst obunden. Föreningen är öppen för alla som delar föreningens målsättning och som följer dess stadgar. Enligt föreningens stadgar har den till ändamål att bedriva förskola, förskoleklass och grundskoleverksamhet för årskurserna 1-9 samt fritidsverksamhet.

Styrelsen för Hietaniemi friskola består av sju ordinarie ledamöter, ordföranden samt sex övriga ledamöter som väljs och utses på det ordinarie årsmötet. Inga suppleanter utses. Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden och är beslutsmässig då minst hälften av ledamöterna är närvarande.

2.3 Stabilitet

Ekonomi

Skolan har inkommit med årsredovisning för 2003 som uppvisar ett underskott på 179 242 kr. Enligt budgeten för år 2004 beräknas en vinst på 117 831 kronor.

Elevantal

Vid inspektionstillfället var 72 elever inskrivna i skolan. Elevprognosen för de närmaste åren visar på en något vikande elevtillströmning. Rektor uppger att skolan beräknar att minimiantalet elever för att kunna fortsätta att bedriva verksamheten i samma omfattning och med nuvarande personalstyrka ligger på omkring 65 elever inklusive eleverna i förskoleklassen.

2.4 Principer för intagning

Enligt tillståndet är skolan öppen för alla och anmälningsdatum gäller som urvalsgrund. Anmälan skall göras skriftligt. Förtur ges till syskon.

2.5 Skolhälsovård

Skolhälsovård erbjuds av kommunen till eleverna Hietaniemi friskola i samma omfattning som till eleverna i den kommunala skolan. Skolsköterskan finns på skolan en dag i veckan. På samma vis erbjuds besök hos skolläkare en gång per termin eller vid behov. Skolhälsovården på skolan disponerar ett eget mottagningsrum och det finns möjlighet att sitta och vänta på sin tur i ett angränsande rum.

2.6 Registerkontroll

Skolan har tidigare inte tillämpat lagen om registerkontroll vid nyanställningar.

Styrelsen har under inspektionen infört rutiner som säkerställer tillämpning av lagen om registerkontroll vid samtliga nyanställningar. Redan anställda har under inspektionen inkommit med aktuella utdrag ur belastningsregistret.

2.7 Avgiftsfri utbildning

Enligt rektorn, personal, elever och föräldrar är utbildningen vid skolan avgiftsfri.

2.8 Bedömning

Enligt lagen (SFS 2000:873) om registerkontroll av personal skall den som erbjuds anställning i fristående förskoleklass respektive fristående grundskola lämna ett registerutdrag som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister. Den som inte har lämnat ett sådant registerutdrag får inte anställas.

Med hänsyn till vad som framkommit i inspektionen bedömer Skolverket att Hietaniemi friskola därmed brustit i tillämpning av lagen om registerkontroll av personal. I samband med inspektionen har styrelsen fastlagt rutiner som säkerställer att lagen om registerkontroll framdeles kommer att tillämpas, varför Skolverket nöjer sig med detta klagörande.

Skolverket bedömer att den ekonomiska situationen för närvarande är god. Vid en framskrivning av elevantalet påvisas en något vikande elevtillströmning de närmaste åren. Enligt rektor ligger gränsen för att kunna fortsätta att bedriva verksamheten på cirka 65 elever, vilket innebär att skolan med dess nuvarande organisation endast tål en ringa minskning av elevunderlaget.

Skolverket bedömer att Hietaniemi friskola uppfyller de allmänna förutsättningar som krävs för fortsatt bidragsberättigande

3 Utveckling och lärande respektive kunskaper och färdigheter

3.1 Skolans organisation och ledning

Styrelsen har det övergripande ansvaret för skolans ekonomi och verksamhet. Styrelsen skall leda, planera och fördela arbetet inom verksamheten. Rektorn kallas som tjänsteman till styrelsemöten. Två elevrepresentanter och en personalrepresentant får delta vid styrelsens sammanträden. Ordföranden leder styrelsens arbete och övervakar att föreningens stadgar efterlevs.

Skolans rektor tjänstgör 50 procent av en heltid som rektor och resterande tid som lärare. Rektorn är mellanstadielärare och går den statliga rektorsutbildningen.

Rektorn ansvarar för den dagliga arbetsledningen. Den pedagogiska ledningen utövas av rektorn tillsammans med personal.

Skolans personal är indelad i tre arbetslag och eleverna i tre familjegrupper. Arbetslagen följer elevernas indelning i familjegrupper F-2, 3-5 samt 6-9 och ansvarar för undervisningen. Arbetslagen har personalkonferens en gång per vecka. Vid dessa möten närvarar även någon personal från den kommunala skolbarnsomsorgen som finns i skolans lokaler.

Utöver detta samlas alla pedagoger till en gemensam konferens en gång per vecka..

3.2 Lärarkompetens

Skolan har sex grundskollärare anställda på heltid, varav en är rektor på halvtid. En heltidsanställd förskollärare arbetar med eleverna i familjegrupp F-2.

Under inspektionsbesöket framkommer att skolan köper motsvarande en lärartjänst i spanska av ett utbildningsföretag. Två personer, varav endast en har pedagogisk utbildning, delar på denna tjänst.

Skolan köper vid tiden för inspektionen även in en lärare med yrkeslärarutbildning i hem- och konsumentkunskap från ett utbildningsföretag på orten, vilket ej är i enlighet med friskoleförordningen. Efter inspektionen har anställningsformerna för de lärare som undervisar i spanska samt hem- och konsumentkunskap ändrats och från höstterminen 2004 är de timsanställda av Hietaniemi friskola.

Läraren i slöjd har slöjdlärarutbildning. Idrottsläraren och musikläraren har pedagogisk utbildning.

Skolan har en plan för kompetensutveckling på såväl skol- som individnivå.

3.3 Lokaler och utrustning

Skolbyggnaden ägs av Övertorneå kommun och är naturskönt belägen i en backe med närhet till skogen. På skolgården och runt skolans huvudbyggnad förekommer en del bil-, moped- och cykeltrafik.

Lokalerna är av äldre modell men i gott skick. Inom skolan finns lokaler för syslöjd, trä- och metallslöjd och musik. Det finns även två grupprum. Lokaler för idrott och bad samt för undervisning i hem- och konsumentkunskap finns i en närliggande byggnad som hyrs av stiftelsen Utbildning Nord.

I skolan finns en datasal med nyare datorutrustning med tillgång till internet. Totalt finns ett tjugotal datorer på skolan och det finns en dator i varje klassrum. Skolan har tillgång till kommunens AV-central.

Skolan har flera allmänna och ett historiskt uppslagsverk, diverse faktaböcker, aktuella atlaser samt ett mindre urval av skönlitteratur, främst ungdomsböcker. Kommunens bokbuss kommer till skolan en gång per månad.

I samma byggnad som friskolan finns den kommunala förskolan Björken och fritidshemmet Björkbacken, som även nyttjas av Hietaniemi friskolas elever.

3.4 Undervisningens innehåll och arbetsformer

Skolans timplan omfattar 6 869 timmars undervisning i grundskolan, dvs. något fler timmar än vad skollagen föreskriver.

Eleverna och lärarna på skolan är indelade i familjegrupper om F-2, 3-5 samt 6-9. Grupperna har utvecklat mål för sina verksamheter, utöver de mål som skolan som helhet har.

Skolan har gjort egna bearbetningar av vissa nationella kursplaner. Skolan utvecklar de lokala kursplaner kontinuerligt varje år.

Läsåret 2001/02 prioriterades elevens ansvar och inflytande och läsåret 2002/03 fokuserade skolan på kunskaper och betyg. Detta som ett led i att öka elevernas medvetenhet om sin egen inläring genom att hjälpa dem att sätta sina egna mål samt reflektera över och värdera sitt arbete.

Förskoleklassen är väl integrerad med grundskolan. Förskolläraren och läraren för årskurserna 1-2 arbetar i ett arbetslag.

Enligt såväl elever som lärare varierar arbetsformerna i klasserna, vilket också kunde observeras vid Skolverkets besök. Där gavs exempel på såväl individuellt arbete som arbete i mindre och större grupper under lärares ledning, eller arbete som elevernas själva planerade. Även i de övriga årskurserna och ämnena varierar arbetsformerna på samma sätt för eleverna. Arbetssätten tar utgångspunkt i de enskilda elevernas förutsättningar, behov och intressen.

Språkvalet omfattar spanska, engelska och svenska. Det erbjuds från och med årskurs 7.

Elevens val anordnas under bestämda veckor varje läsår. Eleverna föreslår aktiviteter eller ämnen samt är med och väljer vilka som slutligen skall ingå i elevens val. Utbudet tenderar att bli praktiskt orienterade ämnen som idrott, slöjd och hemkunskap.

Hietaniemi friskola har upprättat en plan för hur arbetet med olika teman ska genomföras i årskurserna 6-9 där syftet, målsättningen och tidsåtgången för respektive tema redovisas. Temaarbetet, som omfattar fyra gemensamma och ämnesövergripande teman per läsår, genomförs två förmiddagar per vecka kontinuerligt under läsåret. En utställning och annat material visade vad elever arbetat med under året i temat filmkunskap. Under besöket arbetade elever ur flera årskurser aktivt med att producera olika typer av filmer i temat media.

Hietaniemi friskola använder portfolio för att dokumentera kunskaper och involvera eleverna och föräldrarna i elevernas utveckling. Eleverna får via arbetet med portfolio lära sig att sätta sina egna mål, samt reflektera över och värdera sina egna arbeten. Alla dokument dateras och portfolion följer eleven hela skoltiden.

Portfolion speglar elevens individuella utveckling över tid och genomgång av portfolio är ett naturligt inslag vid utvecklingssamtalen.

Information till föräldrar och vårdnadshavare lämnas genom ett gemensamt veckobrev från fritids och familjegrupp F-2. Familjegrupp 3-5 använder "skoldagböcker" och veckobrev för att informera hemmet och i familjegrupp 6-9 används "logg-böcker" och ett informationsbrev en gång per månad för samma ändamål. Förutom det hålls föräldramöten minst en gång per termin

Många elever är berättigade till modersmålsundervisning. Flertalet av dessa har finska som modersmål. Modersmålsundervisningen i finska bedrivs utanför schemalagd tid, en timma per vecka.

Det finns också en mindre grupp elever med norsk bakgrund. Dessa elever har inte informerats om eller erbjudits undervisning i norska. Ingen information om mo-

dersmålsundervisning i tornedalsfinska (meänkieli), studiehandledning i modersmål eller undervisning i kärnämnet svenska som andraspråk lämnas.

Studie- och yrkesvägledning erbjuds av kommunen till eleverna vid friskolan, som får del av samma information som kommunens högstadieelever.

Under vårterminen besöker barnen som ska börja i förskoleklassen skolan under ett antal förmiddagar. Det finns en god samverkan med den kommunala förskole- och fritidsverksamheten. Barnen och personalen därifrån deltar vid några av skolans temaarbeten för att underlätta övergång till förskoleklass och öka samverkan med den kommunala skolbarnsomsorgen.

Skolans personal har haft personalträffar över de kommunala och friskolemässiga verksamhetsgränserna för att diskutera verksamheten i barnomsorg, skolbarnomsorg och skola. Personalen deltar kontinuerligt i gemensamma fortbildningsdagar en gång/termin med personal från övriga kommunala grundskolor och gymnasieskolan.

Företrädare för skolan diskuterar bedömningar och betyg med representanter från kommunens högstadium och gymnasieskola vid betygssättningsseminarier. Rektorn har medverkat vid möten med övriga skolledare och beslutsfattare i kommunen. Enligt rektorn arbetar skolan aktivt för att öka samverkan mellan kommunens grundskolor och dess gymnasium.

3.5 Skolans resultat och betygssättning

Hietaniemi friskola har fått Skolverkets medgivande att utfärda betyg enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. Skolan genomför nationella ämnesprov i årskurserna fem och nio, och använder Skolverkets diagnosmaterial i årskurserna två och sju. Skolan har redovisat sammanställningar över de senaste provresultaten. Resultaten är genomgående goda.

År 2003 var samtliga elever i årskurs nio behöriga till de nationella programmen i gymnasieskolan. Det sammanlagda meritvärdet från elevernas betyg var 224,3. I riket som helhet var det genomsnittliga meritvärdet 205,4. Resultaten i de nationella proven visade sig överensstämma väl med lärarnas bedömningar av elevernas betyg.

Skolan har också redovisat de betygskriterier som används vid betygssättningen. Dessa överensstämmer med de nationella kriterierna.

3.6 Bedömning

Skolverket bedömer att utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och kan ligga till grund för fortsatt skolgång. Skolverket bedömer vidare att utbildningen i årskurs 1-9 ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan skall förmedla.

Skolverket bedömer att lärarbehörigheten för de högre årskurserna skall höjas och förutsätter att skolan fullföljer den plan för kompetensutveckling och rekryteringsinsatser som Skolverket tagit del av.

Fristående skolors möjligheter att överlåta undervisningen på andra huvudmän är ytterst begränsad. Huvudmannen har i samband med inspektionen upplysts om detta. Från och med höstterminen 2004 är samtliga undervisande lärare anställda av huvudmannen. Skolverket nöjer sig med detta klargörande.

Skolan lämnade vid inspektionsbesöket inte någon allmän information till elever och vårdnadshavare om studiehandledning i modersmål eller om undervisning i svenska som andra språk. I samband med inspektionen har huvudmannen upplysts om skyldigheten att ge information om modersmålsundervisning och undervisning i svenska som andraspråk. Huvudmannen har därefter meddelat Skolverket att skolan från höstterminen 2004 informerar och erbjuder alla elever modersmålsundervisning i de språk som är aktuella samt erbjuder svenska som andraspråk. Skolverket nöjer sig med detta klargörande.

Skolverket bedömer att utbildningen ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan skall förmedla.

4 Allmänna mål och värdegrund

4.1 Skolans mål och värdegrund

Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94), samt de nationella kursplanerna. Styrelsen har fastställt ett måldokument där man ger en fördjupad beskrivning av vad skolan står för.

Skolans vision är att arbetsmiljön ska uppmuntra elever och vuxna till att ta ansvar för sin inläring och att utvecklas till trygga, kreativa, demokratiska och ansvars-kännande individer.

4.2 Skolans arbete mot kränkande behandling och för jämställdhet

Vid intervjuer med elever, personal och föräldrar uppges att det är lugnt på skolan och att eleverna verkar trivas. Ingen känner till att kränkningar förekommer på skolan, men väl att det har förekommit tidigare.

Skolans policy är att varje vuxen på skolan finns till för samtliga barn och elever oavsett vilken klass eller familjegrupp eleven tillhör.

Det finns inga nedskrivna trivsel- eller ordningsregler på skolan. Personalen på skolan har en samsyn kring att inte i onödan sätta på pränt det man inte bör göra. Istället för man hela tiden diskussioner med eleverna om grundläggande normer och värden såsom trivsel och trygghet

Skolan har en handlingsplan mot kränkande behandling. Där definieras och exemplifieras kränkningar som uttrycks fysiskt, verbalt, psykosocialt eller är text och bildburna. En persons subjektiva upplevelse av att vara kränkt skall alltid tas på allvar. Skolans arbete mot akuta händelser med kränkningar skall utmynna i åtgärdsplaner för de inblandade eleverna. Handlingsplanen omfattar kränkningar mellan vuxna och elever. Skolan har också vävt in arbetet mot kränkningar i temaarbetet med film där eleverna gjort en film om mobbning. Personalen på skolan har kännedom om skyldigheten att anmäla till socialnämnden om de får kännedom om missförhål-

landen som rör eleverna på skolan, något som även framkommer i skolans handlingsplan mot kränkningar.

Förutom det pågående arbetet med värdegrunden och mot kränkningar är skolans elever med i projektet friends.

Hietaniemi friskola har även upprättat en plan för händelse av olycka eller dödsfall.

De intervjuade flickorna känner sig respekterade och upplever sig ha samma möjligheter som pojkarna att göra sig gällande.

4.3 Elevernas ansvar och inflytande

I skolans verksamhetsberättelse framhålls elevernas inflytande och förmåga att ta eget ansvar som en av de viktigaste faktorerna för elevernas kunskapsinhämtande. Hietaniemi friskola valde därför redan då skolan startade att prioritera arbetet med elevernas ansvar och inflytande vilket sedan dess har varit en röd tråd i verksamheten. Skolan har även fokuserat på bedömning och betyg för att öka elevernas förmåga att sätta upp egna mål och värdera sitt eget arbete.

Vid Hietaniemi friskola finns både elevråd och klassråd. Elevråd hålls kontinuerligt och klassråd hålls vid behov. Vid mötena tar man inte bara upp trivsel- och miljöfrågor utan elevrådet är i stor omfattning med och påverkar planeringen av ämnen, teman och annan verksamhet som till exempel lägerskolor.

Hietaniemi friskola har under år 2003 strävat mot att optimera den inre miljön för att skapa en lugn och ändamålsenligt lärandemiljö. Föräldrar elever och personal gjorde tillsammans smärre reparationer och målningsarbeten enligt elevernas förslag. Eleverna ställde också i ordning ett fikarum för alla på skolan.

Skolans miljöprofil kommer till sitt främsta uttryck inom hälsa och arbetsmiljö.

Eleverna har arbetat på att förbättra den fysiska arbetsmiljön på skolan. Korridorer, klassrum och delar av utemiljön har blivit mer ändamålsenlig och trevligare.

Skolans elever ges möjlighet till inflytande och möjlighet att ta ansvar för sina egna studier genom att de får information om målen för de olika ämnena.

Utvecklingssamtalen är väl förberedda av skolan och eleverna. Lärare och elev går i ett förberedande samtal igenom elevens målsättningar i de olika ämnena och om eleven har uppnått sina mål. Man diskuterar också vilka frågor som är viktiga att ta upp vid utvecklingssamtalet och eleven fyller i ett dokument med frågor om hur denne upplever sin skolsituation.

Den dokumentation som upprättas i samband med utvecklingssamtalen samlas i elevens portfolio och blir ett slags individuell studieplan/utvecklingsplan.

4.4 Allsidighet och saklighet i undervisningen

Skolan angav i ansökan om tillstånd att bedriva verksamhet att undervisningen skall följa läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94). I och med detta har skolan förbundit sig att utforma verksamheten i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar, öppenhet, tolerans samt saklighet och allsidighet. Intervjuer med såväl elever som föräldrar visar att de känner förtroende för att

skolan uppmuntrar eleverna att diskutera öppet och föra fram skilda uppfattningar och att undervisningen är saklig och tar upp olika åskådningar och värderingar.

Läromedel, bredvidläsningslitteratur, biblioteksböcker och hjälpmedel m.m. är av samma slag som de som används inom det offentliga skolväsendet.

4.5 Elever i behov av särskilt stöd

Identifiering av elevers behov av stöd sker först och främst av pedagogerna i arbetslagen. Elever i behov av särskilt stöd får undervisningen anpassad utifrån sina behov. Detta har enligt personalen underlättats av att undervisningen är upplagd i längre lektionspass, vilket medför att lärarna hinner stötta eleverna inom undervisningsgruppens ram.

Vid behov kan skolan erbjuda hjälp av ett stödteam med kurator, specialpedagog samt logoped. Dessa tjänster köps externt. Specialpedagogen gör utredningar och bedömningar av elevens stödbehov, vilken insats som är lämplig samt ger handledning till den pedagogiska personalen på skolan. Specialpedagogen kan användas för individuellt stöd till enskilda elever. Vid behov görs utvecklingsbedömningar om en placering inom särskolan kan vara aktuell. Dessa görs alltid av skolläkare, skolsköterska, psykolog och specialpedagog.

Elefvårdskonferenser genomförs vid behov. Rektorn är alltid med vid dessa.

Hietaniemi friskola har en utarbetad plan för upprättande av åtgärdsprogram. En lärare ur arbetslaget utarbetar, följer upp samt utvärderar i samverkan med föräldrarna åtgärdsprogram. Både kort- och långsiktiga mål skall sättas upp, åtgärderna skall vara konkreta och kan även omfatta hemmet. Enligt planen skall arbetet utgå från elevens starka sidor. Utvärdering av mål, arbetssätt och metoder skall göras kontinuerligt.

Intervjuade elever uppger sig få det stöd de behöver. Föräldrantervjuerna visar att man är nöjd med det stöd som barnen får och att skolan håller kontinuerlig och tät kontakt med föräldrarna.

4.6 Skolans kontakt med hem, samhälle och arbetsliv

Kontakterna med hemmet sker genom hembrev från samtliga familjegrupper samt genom skolans hemsida. På hemsidan finns information som rör hela skolan, mål utifrån kursplaner och läroplanen, elevarbeten, reportage med mera. Förskoleklassen och årskurserna 1-2 skickar tillsammans med den kommunala skolbarnomsorgen ut veckobrev till hemmen. I familjegrupp 3-5 används så kallade skoldagböcker. I familjegrupp 6-9 används istället loggböcker. Varje termin har familjegrupperna minst ett föräldramöte. Inför föräldramötet erbjuds föräldrar lyfta frågor som bör tas upp på föräldramötet.

Utvecklingssamtal genomförs en gång per termin.

Skola och elever har kontakt med samhälle och arbetsliv bland annat genom att besöka teater och göra biobesök tillsammans med eleverna i de kommunala skolorna. Hietaniemi friskola har även samarbete med Tornedalsteatern, varifrån både lärare och elever haft handledning i olika teaterprojekt. Friskolan har medverkat i

projektet ”Dans i nord”, ett regionalt projekt med syfte att utveckla dansens betydelse band ungdomar i Norrbotten. I dansprojektet har samtliga elever deltagit. Skolan deltar även i tävlingar som exempelvis Hushållningssällskapets ”Matkamp” som för övrigt familjegrupp 4-6 vann år 2003.

Skolan engagerar sig också i Övertorneå kommuns ”Företagsamhetsprojektet” där de äldre eleverna ges möjlighet att praktisera i privata företag.

4.7 Bedömning

Hietaniemi friskola har fastlagt en rad målsättningar som på olika sätt har koppling till den värdegrund och de allmänna mål som finns fastlagda för det offentliga skolväsendet och som även en fristående skola skall leva upp till. I inspektionen har framkommit att skolan också i praktiken strävar efter att leva upp till dessa målsättningar. Ledningen, lärare, elever och föräldrar ger en i många delar positiv bild av de resultat som skolan når i dessa avseenden. Skolan präglas av ett positivt och mänskligt förhållningssätt som bl.a. fått till följd att problem med kränkande behandling verkar vara små. Ett annat resultat av skolans arbete med de allmänna målen och värdegrunden är att elever i behov av stöd tidigt uppmärksammas och blir föremål för adekvata åtgärder.

Skolverket finner vid en samlad bedömning att utbildningen vid Hietaniemi friskola väl svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning i det offentliga skolväsendet.

5 Skolans kvalitetsarbete

5.1 Skolans arbete med kvalitetsfrågor

Skolan upprättar årligen kvalitetsredovisningar av sin verksamhet. Skolverket har tagit del av den senast upprättade redovisningen från läsåret 2002/03 samt skolans verksamhetsberättelse. Skolan har under läsåret valt att prioritera målet ”bedömning och betyg” och främst arbetat med dokumentation (portfolio) och kursplanerna i kärnämnen. Som underlag för redovisningen har bl.a. skolans egna enkätundersökningar använts. De övergripande målen följs upp, utvärderas och kompletteras med en analys av resultatet samt en redovisning av planerade åtgärder för förbättrad måluppfyllelse.

5.2 Skolans kvalitetsredovisning

Enligt elever och lärare genomför lärarna systematiskt utvärderingar av undervisningen i de olika ämnena tillsammans med eleverna.

En gång per termin genomför skolan en så kallad social enkät bland eleverna.

5.3 Bedömning

Skolverket bedömer att redovisningen av verksamheten vid Hietaniemi friskola uppfyller författningarnas krav enligt förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.

Rättslig reglering

Utbildningen i **fristående förskoleklasser** regleras i 2 b kap. skollagen. I 7 § anges vad som krävs för godkännande:

Utbildningen ”*skall godkännas, om*

1. *den stimulerar varje barns utveckling och lärande och kan ligga till grund för fortsatt skolgång, och*
2. *den även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.”*

Utbildningen skall godkännas om villkoren enligt ovan är uppfyllda, och om:

”...

1. *skolan står öppen för alla barn som har rätt till utbildning inom förskoleklassen, med undantag för sådana barn som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter att ta emot för den fristående skolan,*
2. *skolan för undervisningen använder lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och*
3. *skolan uppfyller de ytterligare villkor som regeringen föreskriver i fråga om utbildningen och om antagningen till och ledningen av sådan utbildning.”*

Utbildningen vid **fristående grundskolor** regleras i 9 kap. skollagen. I 2 § anges vad som krävs för godkännande:

”En fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan (...) skall förmedla, skall godkännas, om

1. *skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,*
2. *huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,*
3. *skolan står öppen för alla barn som enligt denna lag har rätt till utbildning inom motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet, med undantag för sådana barn vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,*
4. *skolan har minst 20 elever, om det inte finns särskilda skäl för ett lägre elevantal,*
5. (...)
6. *skolan för undervisningen använder lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och*

7. *skolan uppfyller de ytterligare villkor som regeringen föreskriver i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor. En fristående skola som avses i denna paragraf får inom ramen för vad som sägs i första stycket 1 ha en konfessionell inriktning.”*

Regeringen föreskriver sådana ytterligare villkor som omnämns i lagen ovan i förordningen (1996:1206) om fristående skolor.

Enligt 1 kap. 2 a § skollagen skall skolan på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. Vidare finns en hänvisning till bestämmelserna i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) om skyldigheten att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd.

Enligt 9 kap. 7 § skollagen skall utbildningen vid fristående grundskolor vara avgiftsfri för de elever som bidragen avser.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen skall huvudmannen för en fristående skola anmäla till hemkommun om en skolpliktig elev är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak.

Enligt 9 kap. 16 b § skollagen gäller bestämmelserna i 2 kap. 4 och 5 §§ skollagen om behörighet och anställningsvillkor även för fristående grundskolor och särskolor.

Enligt 14 kap. 7 a § skollagen skall skolan för elever i sådana fristående skolor som avses i 9 kap. erbjuda skolhälsovård som motsvarar den som ges inom motsvarande skolform inom det offentliga skolväsendet.

Huvudmannen skall iaktta sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

En fristående skola skall dessutom årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning enligt förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.